

Решения за
по-добър живот

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие

Дирекция „Кохезионна политика за околна среда“
ope@moew.government.bg

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА
РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ
С ПОДКРЕПАТА НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 г.“**

София, ноември 2009 г.

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007 - 2013

Този документ е разработен във връзка с оперативна програма
„Околна среда 2007 – 2013 г.“, съ-финансирана от Европейския
фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

Министерство
на околната среда и водите

ПРЕДГОВОР

Изменението на механизма за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” се налага за да отрази настъпили законодателни промени. На 20 август 2009 г. Министерски съвет одобри Постановление № 209 за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци (ПМС 209/2009 г.), чрез което се осигуряват финансови средства от националния бюджет за закриване на общинските депа, които не отговарят на изискванията и осигуряване на предварително третиране на битовите отпадъци преди депонирането им в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕО. Това позволява средствата от оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” да бъдат фокусирани за изграждане на регионалните системи за управление на отпадъците.

Същевременно с настоящите изменения се цели въвеждането на механизми за активен диалог между бенефициентите и управляващия орган в процеса на подготовка на проектните предложения, както и за ускоряване подготовка на проектните предложения с цел предотвратяване на загуба на средства по оперативната програма.

Същевременно приетата с Решение № 705 на Министерски съвет от 31 август 2009 г. за одобряване на средносрочна фискална рамка и основните допускания за периода 2010-2013 г. допълнително налага изменение на механизма по отношение собственото участие, което бенефициентите следва да осигурят. Съгласно възприетия подход, се очаква бенефициентите по оперативните програми да осигурят в периода 2010 – 2012 г. съответно 5, 8 и 10% от стойността на допустимите разходи като собствено участие.

СЪДЪРЖАНИЕ

А. ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
Допускания и ограничения.....	5
Основни задачи	5
Б. ИЗГРАЖДАНЕ НА РЕГИОНАЛНИ СИСТЕМИ.....	6
Обхват	6
<i>Териториален обхват на механизма</i>	6
<i>Регионална система за управление на отпадъците</i>	7
<i>Основни стъпки и елементи на механизма</i>	8
Анализ на нуждите.....	8
<i>Определяне на съоръженията и инсталациите, включени в регионалната система</i>	9
<i>Определяне на необходимостта от претоварна/и станция/и</i>	11
<i>Инвестиционни разходи за проекта за интегрираната система на Столична община</i>	18
<i>Определяне на необходимите инвестиционни разходи за 22-та региона</i>	18
Определяне на индикативни регионални цели.....	26
Определяне на индикативния максимален размер на безвъзмездната финансова помощ.....	28
<i>Източници на информация</i>	28
<i>Фактори, които определят размера на помощта</i>	28
<i>Задължителен финансов принос на общините в региона</i>	33
<i>Допълнителен финансов резерв и преразпределение на средства от икономии реализирани по проектите</i>	33
Процедури на директно предоставяне	34
<i>Описание на процедурата</i>	34
<i>Готовност за изграждане на регионалните системи</i>	37
<i>Краен срок за представяне на проектните предложения на всички 23 проекта</i>	37
В. СЪПЪТСТВАЩИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ.....	38
Г. МЕРКИ, КОИТО НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В НАСТОЯЩИЯ МЕХАНИЗЪМ	38
Д. ИЗТОЧНИЦИ.....	39
Институции.....	39
Законодателство и стратегически документи.....	39
Други документи.....	40

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1: Обхват на регионите.....	6
Таблица 2: Морфологичен състав на битовите отпадъци за различни типове населени места.....	9
Таблица 3: Индикативно съдържание на регионалните системи	13
Таблица 4: Определяне на необходимия финансов ресурс за изграждане на сепарираща инсталация.....	19
Таблица 5: Определяне на необходимия финансов ресурс за изграждане на компостиращи съоръжения.....	19
Таблица 6: Необходими финансови ресурси за изграждане на първи етап от регионалната система за управление на битови отпадъци в 22-та региона.....	20
Таблица 7: Индикативни инвестиционни разходи за закриване на общински депа в 22-те региона.....	21
Таблица 8: Общи инвестиционни разходи в 22-та региона	25
Таблица 9: Национални цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци съгласно НПУДО.....	26
Таблица 10: Индикативни регионални цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци в 23 региона (% от общото количество отпадъци генерирано в региона).....	27
Таблица 11: Калкулиране на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ	32
Таблица 12: Критерии за оценка на проектни предложения за изграждане на инфраструктурата.....	35

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БВП	Брутен вътрешен продукт
ГД	Генерална дирекция
ЕК	Европейска Комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
МБТ/МВТ	Механично и биологично третиране
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците (2009-2013)
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОП	Оперативна програма
ОПОС	Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.”
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ФЛАГ	Фонд на органите на местното самоуправление – ФЛАГ ЕАД

А. ВЪВЕДЕНИЕ

Допускания и ограничения

Настоящият механизъм се обуславя от няколко основни фактора:

1. Изискванията и крайните срокове за изпълнение на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците във връзка с изграждането на система за управление на битовите отпадъци и по-конкретно изграждането на система от регионални депа, съоръжения за третиране на отпадъци и преустановяване на експлоатацията и закриване на съществуващи депа за битови отпадъци;
2. Рамковата директива за отпадъците (2008/98/ЕО), изискванията на която (включително индикативните цели за рециклиране) са въведени в новоприетата национална програма за управление на дейностите по отпадъците.
3. Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013, която поставя стратегическите приоритети в управлението на отпадъците за следващите 4 години, включително мерки, необходими на регионално ниво, цели, които да бъдат постигнати и т. н.
4. Ограниченията на ОП „Околна среда 2007-2013 г.” – недостатъчен финансов ресурс за покриване на всички нужди, както и някои ограничения във връзка с допустимите дейности. Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” се фокусира върху доизграждането на системата от регионални съоръжения, осигуряващи екологосъобразно обезвреждане на цялото количество отпадъци, генерирани на територията на страната и въвеждането на модели за управление на битови и строителни отпадъци и отпадъци от разрушението на сгради, които ще спомогнат за намаляване на общото количество депонирани отпадъци, както и за тяхното оползотворяване.
5. Предложения от представители на ГД „Регионална политика”:
 - а. Въвеждане на задължително финансово участие на общините;
 - б. Поставяне на цели по региони, с цел гарантиране ефективността на регионалните системи, които да бъдат проектирани от гледна точка на техния принос към изпълнението на националните цели;
6. Постановление № 209 на Министерски съвет от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци.

Основни задачи

Чрез ПМС 209/2009 г. се осигуряват средства от националния бюджет за финансиране на готови проекти за закриване на съществуващи общински депа, които не отговарят на нормативните изисквания. Основна задача на настоящия механизъм е да се осигури максимално ефективно разпределение на ограничения финансов ресурс по оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” така че да се завърши системата от регионални съоръжения, осигуряваща екологосъобразното обезвреждане на цялото количество битови отпадъци, генерирани в страната, като се гарантира частично финансиране за 23 регионални системи за управление на отпадъците, чието изграждане не е започнало. Същевременно механизмът има за цел да стимулира бенефициентите своевременно да подготвят и изпълнят проектите. При невъзможност или нежелание за извършване на необходимите подготвителни дейности или при реализиране на икономии от конкретен проект, освободения финансов ресурс ще бъде пренасочен към останалите проекти или може да бъде използван за други дейности.

Б. ИЗГРАЖДАНЕ НА РЕГИОНАЛНИ СИСТЕМИ

Обхват

Териториален обхват на механизма

Настоящият механизъм се отнася за 23 регионални системи за управление на отпадъците, съгласно определените в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Таблица 1: Обхват на регионите

№	Регион	Общини	Обща площ на региона (км ²)	Общо количество генерирани отпадъци (т/год.)	Население на региона (брой)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Ботевград	Ботевград, Етрополе, Правец	1201,60	21 726,51	55 709
2	Бургас	Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Руен, Карнобат, Сунгуларе	5542,28	147 023,76	384 237
3	Бяла	Борово, Бяла, Две могили, Ценово, Полски Тръмбеш, Опака	1801,66	24 624,21	63 139
4	Варна	Варна, Аксаково, Белослав	800,80	138 412,17	354 903
5	Велико Търново	Велико Търново, Елена, Златарица, Лясковец, Горна Оряховица, Стражица	2736,95	71 322,42	182 878
6	Видин	Видин, Брегово, Бойница, Кула, Грамада, Ново село, Димово, Ружинци, Белоградчик, Чупрене, Макреш	3026,79	43 915,56	112 604
7	Габрово	Габрово, Трявна	809,57	32 028,36	82 124
8	Добрич	Добрич, Добрич-селска, Тервел, Никола Козлево, Крушари, Каварна, Шабла, Генерал Тошево, Балчик	5488,00	81 804,84	209 756
9	Костенец	Костенец, Ихтиман, Самоков, Долна баня	2100,39	29 595,15	75 885
10	Костинброд	Костинброд, Своге, Сливница, Божурище, Годеч, Драгоман	1956,10	27 274,65	69 935
11	Кочериново	Кочериново, Рила, Бобовдол, Кюстендил, Невестино, Благоевград, Симитли, Сапарева баня, Бобошево, Дупница, Трекляно	4241,30	93 388,62	240 377
12	Левски	Левски, Белене, Никопол, Свищов, Павликени	2349,70	47 422,05	121 595
13	Луковит	Луковит, Роман, Ябланица, Червен бряг, Тетевен	2218,75	34 219,38	87 742
14	Малко Търново	Малко Търново	798,50	1 561,56	4 004
15	Пазарджик	Пазарджик, Пещера, Белово, Лесичево, Брацигово, Септември, Ракитово, Батак, Велинград	3695,72	102 114,48	261 832

№	Регион	Общини	Обща площ на региона (км ²)	Общо количество генерирани отпадъци (т/год.)	Население на региона (брой)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16	Панагюрище	Панагюрище, Стрелча	823,60	12 579,06	32 254
17	Перник	Перник, Земен, Трън, Ковачевци, Брезник, Радомир	2413,31	54 121,47	138 773
18	Плевен	Плевен, Искър, Долни Дъбник, Гулянци, Долна Митрополия, Пордим	2751,91	80 490,54	206 386
19	Провадия	Провадия, Дългопол, Ветрино, Долни чифлик, Аврен, Вълчидол, Суворово, Девня, Бяла	3539,50	40 836,90	104 710
20	Разлог	Разлог, Банско, Белица, Якоруда	1564,45	21 189,87	54 333
21	София	София	5593,70	502 699,00	1 240 788
22	Стара Загора	Стара Загора, Раднево, Опан, Гълъбово, Чирпан, Братя Даскалови, Казанлък, Гурково, Николаево, Павел баня, Мъглиж, Твърдица	1344,00	144 374,10	370 190
23	Ямбол	Ямбол, Нова Загора, Тунджа, Сливен, Стралджа	3817,76	114 157,68	292 712
ОБЩО ЗА 23-ТЕ РЕГИОНА			60 616,34	1 866 882,34	4 746 866
СПРЯМО ОБЩОТО ЗА СТРАНАТА			54,61%	62,65%	62,13%

Източник: Данните за населението са от Националния статистически институт към 31.12.2007 г.

Количеството генерирани отпадъци е изчислено въз основа норма на натрупване 390 кг./ж./год.

Регионална система за управление на отпадъците

„Регионалната система за управление на битовите отпадъци” е съвкупност от всички мерки, които общините предприемат с цел да постигне ефективното третиране, на общото количество генерирани отпадъци на територията на региона, съобразно изискванията на чл. 4, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и изпълнение на задълженията по чл.16 от ЗУО. Системата трябва да гарантира, че отпадъците ще бъдат събрани, разделени, транспортирани, съхранени, третирани и обезвредени в съответствие с изискванията на законодателството. НПУДО за периода 2009-2013 г. предвижда оптимизиране на системите за събиране и транспортиране на битови отпадъци, паралелно с развиването на системите за разделно събиране на отпадъци. Развитието на системата за управление на отпадъците следва да бъде насочено към:

- а. Създаване на условия за качествено обслужване на всички притежатели на отпадъци - третиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците, като:
 - обхващане на всички населени места в системите за събиране и транспортиране на отпадъците;
 - оптимизиране на събирането и транспортирането на битовите отпадъци и осигуряване на разделно събиране на специфични потоци;
 - създаване на условия за разделно събиране на битови отпадъци и опасни отпадъци от домакинства, включително чрез изграждане на „центрове за

рециклиране” - площадки за приемане и временно съхранение на сепарирани рециклируеми отпадъци и опасни отпадъци от домакинства;

- изграждане на съоръжения за предварително третиране на генерираните количества отпадъци;
 - изграждане на съоръжения за оползотворяване на отпадъци;
 - изграждане на съоръжения и инсталации за обезвреждане на генерираните количества отпадъци, включително и специфичните потоци, без риск за човешкото здраве и околната среда.
- б. Въвеждане и прилагане на други мерки (меки мерки, данъчни стимули, икономически мерки, контрол и т.н.) като например:
- въвеждане на практики за разделяне на рециклируеми материали, биоразградими отпадъци, едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци;
 - прилагане на допълнителни мерки за отделяне на отпадъците от опаковки от общия поток битови отпадъци;
 - информиране на обществеността и други инициативи, имащи за цел да насрочат прилагането на определени практики;
 - прилагане на икономически и финансови стимули за притежателите на отпадъци да ги разделят и изхвърлят разделено (вкл. въвеждане на система от такси базирана на количество изхвърлени отпадъци в общия поток на битовите отпадъци, при която разделно събраните отпадъци няма да бъдат таксувани).

Бенефициентът следва да има предвид, че съгласно изискванията на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците (въведена в националното законодателство с Наредба № 8 от 24 август 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци) е задължително да бъде осигурено предварително третиране на генерираните отпадъци преди постъпването им на депото.

Основни стъпки и елементи на механизма

Елементи на механизма по отношение изграждането на регионалните системи са:

1. Определяне на техническите и финансови потребности на всеки един от регионите.
2. Определяне на индикативни регионални цели за рециклиране, чрез които да се постигат заложените в Директива 2008/98/ЕО национални цели.
3. Определяне на индикативния максимален размер на безвъзмездната финансова помощ и финансово участие на общините.
4. Разликата между общия размер на наличното финансиране по приоритетна ос 2 на оперативната програма и сумата на определените максимални стойности на безвъзмездната финансова помощ за всички проекти, ще бъде заделена в общ резервен фонд. Той ще бъде захранван и от икономии реализирани по отделни проекти. С настоящия механизъм ще се определи начинът на използването му.
5. Определяне на крайни срокове за подготовка и започване на изпълнението на проектите. По този начин ще се гарантира своевременното изграждане на всички регионални системи и завършване на системата от регионални съоръжения за третиране на битовите отпадъци.
6. Провеждане на процедури на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез изпращане на отделна покана до всеки регион.

Анализ на нуждите

Обхватът на всеки проект е определен така, че да се покроят минималните изисквания на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците и да се подкрепи създаването на ефективни системи, които впоследствие ще **бъдат самоиздържащи се**, включително във връзка с необходимите инвестиции (напр. изграждане на допълнителен капацитет на

депата). Следните елементи са идентифицирани като необходими, без да изискват прекомерни разходи:

- а. изграждане на 1^{вия} етап на регионалното депо с ограничен капацитет (в общия случай между 5 и 7 години). Размерът и обхватът на първия етап ще се определи с пред-инвестиционното проучване и проекта за депото;
- б. изграждане на съоръжения за предварително третиране, гарантиращи сепарирането на горимата и рециклируемата компонента на отпадъците, постъпващи на депото; изграждане на съоръжения за компостиране; както и, където е целесъобразно, изграждане на инсталации за рециклиране на строителни отпадъци, отпадъци от разрушаване на сгради и едрогабаритни отпадъци и “центрове за рециклиране” (площадки за приемане и временно съхранение на сепарирани рециклируеми отпадъци и опасни отпадъци от домакинства)

и/или

Изграждане на съоръжения за механично и биологично третиране с определени параметри;

- в. Претоварни станции (където има обоснована необходимост), включително съоръжения за предварително третиране и/или компостиране, където е приложимо.

В Таблица 3: Индикативно съдържание на регионалните системи е представен преглед на идентифицираните нужди за всяка от регионалните системи. **Действителните параметри и технологията, която ще се използва, ще бъдат определени в пред-инвестиционното проучване и инвестиционния проект, като се отчетат особеностите на конкретния регион, както и социалната поносимост на инвестицията.**

Определяне на съоръженията и инсталациите, включени в регионалната система

Следните фактори са взети предвид при определяне на необходимите съоръжения за всяка от регионалните системи:

- а. Общо количество на генерираните отпадъци;
- б. Морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани в региона в зависимост от типа населени места и ежегодните данни за генерираните отпадъци, постъпващи от общините в Изпълнителната агенция по околна среда;

Таблица 2: Морфологичен състав на битовите отпадъци за различни типове населени места

Население, брой жители		до 3 000	от 3 000 до 25 000	от 25 000 до 50 000	над 50 000
		%	%	%	%
А. Органични					
1.	Хранителни отпадъци	4,86	12,56	20,85	28,80
2.	Хартия	3,87	6,55	10,45	11,10
3.	Картон	1,30	0,70	1,63	9,70
4.	Пластмаса	5,21	8,98	9,43	12,00
5.	Текстил	3,48	4,70	3,40	3,20
6.	Гума	1,15	0,45	1,10	0,60
7.	Кожа	1,36	1,35	2,10	0,70
8.	Градински отпадъци	14,12	14,00	5,53	6,80
9.	Дървесни отпадъци	2,14	2,28	1,58	1,30
Б. Неорганични					
1.	Стъкло	8,85	3,40	8,78	9,90
2.	Метали	2,88	1,30	2,83	1,70
В. Други					
1.	Сгурия, пепел, инертни строителни отпадъци, пръст, пясък и други, в това число неидентифицирани	50,78	43,73	32,35	14,20

Източник: Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г.

При определянето на необходимите съоръжения и техните капацитети се отчитат и свързани дейности, изпълнявани от организациите по оползотворяване на опаковките, както и изградени или изграждащи се инсталации и съоръжения за предварително третиране или инфраструктура за обезвреждане на отпадъци с частни инвестиции (включително ПЧП). Там където има изградени или се предвижда изграждането на такива съоръжения се предполага, че капацитетът на съоръженията, предмет на финансиране чрез настоящия механизъм трябва да е по-малък от други региони, в които към момента не се изпълняват подобни мерки.

Анализът показва, че изграждането на съоръжения за предварително третиране на отпадъците не е икономически целесъобразно и би довело до много високи инвестиционни и оперативни разходи за населението в региони, които генерират по-малко от 22 000 т/г. (или по-малко от 20 000 т/г отпадъци за сепариране). Ето защо в такива региони (Ботевград, Малко Търново, Панагюрище и Разлог) не се предвижда изграждането на инсталации за сепариране на постъпващите отпадъци.

- в. Количеството на биоразградимите отпадъци – за определяне капацитета на компостиращите съоръжения и тяхната икономическа целесъобразност.

За намаляване на въздействието върху околната среда от депонирането на биоразградими битови отпадъци, с Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците са въведени изисквания за поетапно намаляване на количеството на биоразградими отпадъци, обезвреждани чрез депониране:

- до 2010 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 75 % от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.;
- до 2013 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 50 % от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.

За тази цел Националната програма за управление на дейностите по отпадъците предвижда различни мерки, които могат да бъдат обобщени в няколко основни елемента:

- въвеждане на разделно събиране и третиране на “зелени” отпадъци, генерирани от дейностите, свързани с поддръжката на зелените площи в градовете – тази мярка е особено важна, тъй като анализът показва, че компостиране без разделно събиране не е рентабилно;
- насърчаване на домашното компостиране особено в райони, които се характеризират с голямо количество биоразградими отпадъци като еднофамилни къщи в селата и еднофамилни къщи тип “вила” в предградията. За такива места е подходящо да продължи въвеждането на домашното компостиране, тъй като хората често имат собствени градини и поради това са по-добре информирани за почвата, растенията и торове, което ги прави по-възприемчиви към идеята за събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци. Още повече, такива райони са по-рядко населени и организираното разделно събиране на “зелени” отпадъци би оскъпило експлоатационните разходи на системата. Съгласно НПУДО, се предвижда от тази мярка да бъдат обхванати до 2010 г. 70 000 домакинства, а до 2013 г. - общо 89 000;
- изграждане на открити площадки за събиране и компостиране на разделно събраните “зелени” отпадъци от паркове и градини на териториите на общините. В тази връзка се предвижда такива площадки да бъдат изградени най-малко на претоварните станции, предвидени в съответния регион. В допълнение ще бъде насърчавано и изграждането им на територията на всички общини, тъй като освен екологичните ползи тя ще доведе до намаляване на транспортните разходи на общините за извозването на тези отпадъци за третиране и депониране на регионално депо. Същевременно, наличието на

такива площадки трябва да бъде отчетено при изготвяне на прединвестиционното проучване на цялата регионална система, тъй като оказва влияние върху структурата на отпадъците, постъпващи на регионалното депо и определя капацитета на изгражданите съоръжения.

- изграждане на компостиращи съоръжения на регионалните депа. В общия случай това ще бъдат компостиращи съоръжения по открит способ (тип Windrow). В тези съоръжения ще бъдат компостирани както разделно събрани “зелени” отпадъци, постъпващи на депото, така и отделената при предварително третиране биоразградима фракция. Точният капацитет и вид на съоръжението ще бъде определен от прединвестиционното проучване. Стратегията за региони, които генерират по-малко от 1 000 т/год. отпадъци, подходящи за компостиране, ще бъде да се насърчава дребномащабно домашно компостиране на биоразградими отпадъци.

Мерките за насърчаване на домашното компостиране и въвеждане на разделно събиране не са предмет на настоящия механизъм и следва да бъдат финансирани от други източници. Въпреки това такива мерки трябва да бъдат взети предвид при обследване на цялата регионална системата.

- г. Налични прединвестиционни проучвания или инвестиционни проекти, там където има такива. При анализа на нуждите са отчетени данните от предварителните проучвания, които се изпълняват в 23-те региона, с финансиране на общините, по програма ИСПА или техническа помощ по ОПОС, налични към средата на 2009 г.
- д. Изграждане на други съоръжения, например за рециклиране на строителни отпадъци и “центрове за рециклиране”, се предвижда въз основа на изработени пред-инвестиционни проучвания, резултатите от които са приложени за другите региони с подобни характеристики.

Определяне на необходимостта от претоварна/и станция/и

- а. Претоварните станции се считат за целесъобразни, в случай че е налице значително количество генерирани отпадъци, както и значително разстояние от депото.

Включването на претоварна станция зависи от нейните икономически показатели и от способността ѝ да допринесе за намаляване на общите разходи за управление на отпадъците (посредством намаляване на разходите за транспорт, предварително третиране на отпадъка на претоварната станция и организиране на трансфер на уплътнения отпадък до депото по ефикасен начин). Пред-инвестиционното проучване на всяка регионална система ще определи дали да се изгражда претоварна станция.

На претоварните станции се предвижда изграждането минимум на площадки за компостиране. Там където е икономически изгодно (предвид количеството генерирани отпадъци) ще бъдат изградени и съоръжения за предварително третиране. Някои претоварни станции са достатъчно малки и такива съоръжения не са икономически оправдани – за тях се предвижда оборудване за компактиране на отпадъците с цел по-ефективния трансфер на отпадъците до регионалното депо.

По този начин са определени съоръженията за всеки един от регионите, включени в механизма. Прединвестиционните проучвания трябва да обхващат всички съоръжения и мерки за управление на различните потоци отпадъци. Капацитетът и конкретните технологични решения ще произтекат от резултатите от прединвестиционното проучване.

При изготвяне на прединвестиционните проучвания всеки от регионите може да предвиди и други съоръжения за третиране и управление на отпадъците, които подобряват ефективността на регионалната система, намаляват отпадъците, предназначени за депониране и увеличават срока на експлоатация на регионалното депо. Същите трябва да бъдат посочени в проектното предложение и инвестиционната програма за регионалната система, но е възможно да не получат финансиране от оперативната програма, особено ако инвестиционните разходи надвишават максималния размер на безвъзмездната финансова

помощ, определен за съответния регион. При подготовката на проектните предложения е възможно да бъдат предвидени съоръжения, допълващи регионалната система и минимума от съоръжения необходими за екологосъобразното третиране на отпадъците, които да се изградят на по-късен етап съгласно предвидена в прединвестиционните проучвания инвестиционна програма. Във всеки случай предвидените съоръжения за региона не трябва да водят до неоправдано висока финансова тежест за населението и следва да бъдат финансово устойчиви за целия период на експлоатация.

Уточняването на обхвата на проектите, които ще бъдат финансирани по ОПОС ще се извърши в процес на диалог с експерти на Управляващия орган, Междинното звено на ОПОС и Дирекция “Управление на отпадъците” в МОСВ въз основа на изготвените прединвестиционни проучвания и анализи. Основната цел ще бъде да се завърши изграждането на системата от регионални съоръжения за третиране на отпадъците и да се осигури необходимия капацитет за третиране на цялото количество генерирани отпадъци на територията на страната. Така ще се конкретизират съоръженията, които ще бъдат изградени със средства от ОПОС, като в случай че съответният регион разполага с допълнителни средства могат да се изградят и други съоръжения над задължителния минимум.

Таблица 3: Индикативно съдържание на регионалните системи

№	РЕГИОН	ОБЩО КОЛИЧЕСТВО ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ (т/год.)	ОТПАДЪЦИ ЗА СЕПАРИРАНЕ (т/год.)	КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ за КОМПОСТИРАНЕ (т/год.)	ЕЛЕМЕНТИ НА СИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В АНАЛИЗА	ДРУГИ СЪОРЪЖЕНИЯ В РЕГИОНА
1.	Ботевград	21 726,51	18 709,96	3 016,55	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка – 10-15 години и подготовка на основата на 2ра клетка;	
2.	Бургас	147 023,76	110 817,27	36 206,49	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка 2010 - 2014; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; Съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци; “Център за рециклиране”; 2 претоварни станции (Карнобат и Несебър), включително съоръжения за предварително третиране и компостиращи площадки	
3.	Бяла	24 624,21	23 136,44	1 487,77	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; “Център за рециклиране”	
4.	Варна	138 412,17	97 254,90	41 157,27	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Съоръжения за компостиране; Съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци; “Център за рециклиране”	Действаща сепарираща инсталация в: Варна 30 000 т <i>Предвижда се изграждането на МВТ в Белослав ;</i>
5.	Велико Търново	71 322,42	57 915,20	13 407,22	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; “Център за рециклиране”	Действаща сепарираща инсталация в: Горна Оряховица 9 000 т
6.	Видин	43 915,56	33 799,38	10 116,18	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; “Център за рециклиране”; Съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци	

№	РЕГИОН	ОБЩО КОЛИЧЕСТВО ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ (т/год.)	ОТПАДЪЦИ ЗА СЕПАРИРАНЕ (т/год.)	КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ за КОМПОСТИРАНЕ (т/год.)	ЕЛЕМЕНТИ НА СИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В АНАЛИЗА	ДРУГИ СЪОРЪЖЕНИЯ В РЕГИОНА
7.	Габрово	32 028,36	28 873,93	3 154,43	Изграждане на регионално депо – 1 ви етап; Съоръжения за компостиране	Действаща сепарираща инсталация в: Габрово 50 000 т
8.	Добрич	81 804,84	62 492,78	19 312,06	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} клетка 2010 – 2014; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; Съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци “Център за рециклиране”; 1 претоварна станция (Гервел) включително съоръжения за предварително третиране и компостиращи площадки	
9.	Костенец	29 595,15	27 560,96	2 034,19	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; “Център за рециклиране” Претоварна станция (площадката все още не е ясна) включително компостиращо съоръжение	Действаща сепарираща инсталация в: Самоков 4 032 т
10.	Костинброд	27 274,65	25 476,91	1 797,74	Претоварна станция в Своге, включително съоръжение за компостиране	<i>Регионалното депо се изгражда с ПЧП*</i>

№	РЕГИОН	ОБЩО КОЛИЧЕСТВО ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ (т/год.)	ОТПАДЪЦИ ЗА СЕПАРИРАНЕ (т/год.)	КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ за КОМПСТИРАНЕ (т/год.)	ЕЛЕМЕНТИ НА СИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В АНАЛИЗА	ДРУГИ СЪОРЪЖЕНИЯ В РЕГИОНА
11.	Кочериново	93 388,62	76 179,33	17 209,29	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка – 7 години Инсталация за сепариране; „Център за рециклиране“; Съоръжение за строителни отпадъци; Претоварни станции – 3 бр. (Благоевград, Дупница, Кюстендил), включително съоръжения за предварително третиране и компостиращи площадки на тях; <i>Бележки: На регионалното депо не се предвижда компостиране, тъй като общините, които се предвижда да транспортират отпадъците директно на регионалното депо са предимно селски и генерират малък процент биоразградими отпадъци. Компостирането в региона ще се извършва на претоварните станции.</i>	В момента се изгражда сепарираща инсталация, която ще бъде въведена в експлоатация на 01.06.2009 г. Благоевград 10 080 т;
12.	Левски	47 422,05	40 124,27	7 297,78	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране“ Претоварна станция (Павликени), включително сепариращо съоръжение и компостираща площадка	
13.	Луковит	34 219,38	32 063,07	2 156,31	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране“ Претоварна станция (Тетевен) включително компостираща площадка	
14.	Малко Търново	1 561,56	1 475,69	85,87	Изграждане на регионално депо	

№	РЕГИОН	ОБЩО КОЛИЧЕСТВО ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ (т/год.)	ОТПАДЪЦИ ЗА СЕПАРИРАНЕ (т/год.)	КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ за КОМПОСТИРАНЕ (т/год.)	ЕЛЕМЕНТИ НА СИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В АНАЛИЗА	ДРУГИ СЪОРЪЖЕНИЯ В РЕГИОНА
15.	Пазарджик	102 114,48	79 510,02	22 604,46	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране“; Съоръжение за строителни отпадъци; Претоварна станция (Велинград/Ракитово), включително съоръжения за предварително третиране и компостираща площадка	Действаща сепарираща инсталация в: Пазарджик 50 000 т
16.	Панагюрище	12 579,06	11 722,56	856,50	Изграждане на регионално депо	
17.	Перник	54 121,47	42 871,28	11 250,19	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране;	
18.	Плевен	80 490,54	64 095,00	16 395,54	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ва} клетка; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране“	
19.	Провадия	40 836,90	33 597,38	7 239,52	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап 5 год. - 2 клетки (за депониране и предепониране) Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; Съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци	
20.	Разлог	21 189,87	19 805,43	1 384,44	Изграждане на регионално депо Съоръжения за компостиране	

№	РЕГИОН	ОБЩО КОЛИЧЕСТВО ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ (т/год.)	ОТПАДЪЦИ ЗА СЕПАРИРАНЕ (т/год.)	КОЛИЧЕСТВО ОТПАДЪЦИ за КОМПОСТИРАНЕ (т/год.)	ЕЛЕМЕНТИ НА СИСТЕМИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В АНАЛИЗА	ДРУГИ СЪОРЪЖЕНИЯ В РЕГИОНА
21.	София	502 699,00	396 095,39	106 603,61	Изграждане на регионално депо; МВТ; Съоръжения за компостиране (включително компостиране на „зелени” отпадъци);	Действащи сепариращи инсталация изградени от организациите по оползотворяване на опаковките в гр. София: Божурище 7 000 т гара Искър 10 080 т гара Искър 64 000 т Суходол 126 000 т Требич 100 000 т Филиповци 100 000 т
22.	Стара Загора	144 374,10	115 341,94	29 032,16	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране”; 3 претоварни станции (Казанлък, Раднево/Гълъбово, Твърдица), включително сепарираща инсталация в Казанлък и Раднево/Гълъбово и компостиращи площадки на всички претоварни станции	Действаща сепарираща инсталация в: Стара Загора 8 000 т
23.	Ямбол	114 157,68	90 279,25	23 878,43	Изграждане на регионално депо – 1 ^{ви} етап; Инсталация за сепариране; Съоръжения за компостиране; „Център за рециклиране”	Действащи сепариращи инсталация в: Сливен 50 000 т с. Хаджидимитрово, Ямбол 20 160 т

* Съоръжения остойностени при изчисляване на общия инвестиционен разход.

Инвестиционни разходи за проекта за интегрираната система на Столична община

Проектът за интегрираната система за управление на отпадъците на Столична община е стратегически както за управлението на отпадъците така и от гледна точка на изпълнението на оперативната програма. Той е един от четирите проекта в сектор отпадъци, посочени в индикативния списък на “големите проекти” в оперативната програма. В тази връзка и предвид напредналата готовност на проекта чл. 4, ал. 4 от ПМС 209/2009 г. предвижда “*Безвъзмездна финансова помощ за проекта за изграждане на регионалната система за управление на битовите отпадъци на Столичната община да се предостави от Оперативна програма "Околна среда 2007 - 2013 г." до пълния размер, определен от финансовия анализ и одобрен в рамките на процедура за директно предоставяне по смисъла на чл. 34 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз (ДВ, бр. 45 от 2007 г.) и от Европейската комисия по реда на чл. 40 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 от 11 юли 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999.*”

Съгласно изготвените инвестиционни проекти и финансови анализи общата стойност на проекта е 183 776 406 евро, от които 180 029 406 евро са допустими за финансиране по ОПОС, в това число 118 756 536 евро за изграждане на МБТ, 20 899 487 евро – за двете съоръжения за компостиране и 18 683 492 евро за депото. 3 747 000 евро са средства използвани за закупуване на земя преди периода на допустимост по оперативната програма, поради което са недопустими за финансиране.

Анализът разходи ползи изготвен за проекта на Столична община определя стойност на финансовия дефицит по проекта в размер на 72,78% от допустимите разходи. С други думи по оперативната програма ще бъдат финансирани разходи за изпълнението на проекта в размер на 131 024 429 евро.

Определяне на необходимите инвестиционни разходи за 22-та региона

След определяне на необходимите съоръжения за всяка една от системите, се определят и необходимите финансови ресурси за изграждането им.

Използват се данни от налични (към средата на 2009 г.) прединвестиционни проучвания и инвестиционни проекти, изготвени с финансиране по програма ИСПА или собствено финансиране на общините за регионалните системи, включени в настоящия механизъм. Осреднените данни се прилагат за други региони със сходна площ, количество и структура на отпадъците. Общото количество се проверява спрямо други релевантни източници на информация относно инвестиционните разходи (например *Costs for municipal waste management in the EU, Eunomia Research & Consulting Ltd.*, проучвания на пазара, инвестиционни разходи заложените в НПУДО и др.).

- a. Инвестиционните разходи за сепариращи инсталации са изчислени въз основа количествата битови отпадъци, постъпващи на депото. Предвижда се изграждане на такива инсталации както на регионалните депа, така и на част от претоварните станции, на които ще постъпват достатъчно количество отпадъци, за да е икономически изгодно изграждането на съоръженията. Там където количеството отпадъци генерирано в региона, не надвишава 20 000 т/г. не се предвижда изграждането на сепариращи инсталации.

Таблица 4: Определяне на необходимия финансов ресурс за изграждане на сепарираща инсталация

Количество отпадъци за сепариране (т/год.)	Съоръжения за сепариране (евро)
80 000 до 120 000 т/Г	2 500 000,00 €
40 000 до 80 000 т/Г	2 000 000,00 €
20 000 до 40 000 т/Г	1 500 000,00 €
< 20 000 т/Г	Не се предвижда

В регионите, в които има изградени сепариращи инсталации от организациите по оползотворяване на отпадъците или предстои да бъдат изградени такива в близко бъдеще, капацитетът на сепариращите инсталации, предвидени за финансиране в рамките на настоящия механизъм е по-малък, както и разходите за изграждането им.

- б. Инвестиционните разходи, необходими за изграждане на компостиращите съоръжения

Таблица 5: Определяне на необходимия финансов ресурс за изграждане на компостиращи съоръжения

Капацитет на съоръжението (т/год.)	Съоръжения за компостиране (евро)
под 1000	Домашно компостиране, не се предвижда изграждането на съоръжение
1000-3000	210 000
3000-10000	700 000
10000-13000	910 000
13000-19000	1 330 000
19000-23000	1 610 000
23000-30000	2 100 000
над 30 000	2 500 000

Източници: По данни от проучване направено през 2006 г. във връзка с разработване на Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране

- в. Стойността на съоръженията за рециклиране на строителни отпадъци и „центровете за рециклиране” е включена в стойността за изграждане на първи етап на депата.
- г. Стойността за изграждане на първи етап на депата се определя от наличните прединвестиционни проучвания и/или проекти, там където ги има, и от количеството генерирани отпадъци, където все още не е изработен проект.
- д. Разходите за изграждане на претоварна станция се определят в съответствие с нейния капацитет. За претоварните станции, на които се предвижда да бъдат изградени и съоръжения за предварително третиране и компостиране на постъпващите отпадъци, средствата за тези съоръжения са предвидени в посочената стойност.

- е. Стойността на техническата помощ за подготовка на проекта, за строителен надзор, за управление на проекти и други видове разходи, допустими по чл. 11 на Постановление № 249 на Министерски съвет от 17 октомври 2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013 г., съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз, е включена в стойността за изграждане на първия етап.

Таблица 6: Необходими финансови ресурси за изграждане на първи етап от регионалната система за управление на битови отпадъци в 22-та региона

	РЕГИОН	ИНСТАЛАЦИЯ ЗА СЕПАРИРАНЕ / МВТ*	СЪОРЪЖЕНИЕ ЗА КОМПОСТИРАНЕ*	ПРЕТОВАРНИ СТАНЦИИ*	IВИ ЕТАП НА РЕГИОНАЛНОТО ДЕПО	ОБЩО
		(евро)	(евро)	(евро)	(евро)	(евро)
	(1)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (3)+(4)+(5)+(6)
1.	Ботевград	0,00	0,00	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00
2.	Бургас	2 500 000,00	2 500 000,00	6 000 000,00	7 000 000,00	18 000 000,00
3.	Бяла	1 500 000,00	210 000,00	0,00	2 890 000,00	4 600 000,00
4.	Варна	0,00	2 500 000,00	0,00	7 500 000,00	10 000 000,00
5.	Велико Търново	1 800 000,00	1 330 000,00	0,00	9 870 000,00	13 000 000,00
6.	Видин	1 500 000,00	910 000,00	0,00	5 590 000,00	8 000 000,00
7.	Габрово	0,00	700 000,00	0,00	3 500 000,00	4 200 000,00
8.	Добрич	2 000 000,00	1 610 000,00	3 000 000,00	4 390 000,00	11 000 000,00
9.	Костенец	1 400 000,00	210 000,00	1 000 000,00	2 390 000,00	5 000 000,00
10.	Костинброд	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00
11.	Кочериново	1 000 000,00	0,00	17 500 000,00	5 500 000,00	24 000 000,00
12.	Левски	2 000 000,00	700 000,00	3 000 000,00	5 500 000,00	11 200 000,00
13.	Луковит	1 500 000,00	210 000,00	1 000 000,00	3 290 000,00	6 000 000,00
14.	Малко Търново	0,00	0,00	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
15.	Пазарджик	1 000 000,00	1 610 000,00	3 000 000,00	7 390 000,00	13 000 000,00
16.	Панагюрище	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00
17.	Перник	2 000 000,00	1 330 000,00	0,00	7 670 000,00	11 000 000,00
18.	Плевен	2 000 000,00	1 330 000,00	0,00	7 670 000,00	11 000 000,00
19.	Провадия	1 500 000,00	700 000,00	0,00	5 800 000,00	8 000 000,00
20.	Разлог	0,00	210 000,00	0,00	4 440 000,00	4 650 000,00
21.	Стара Загора	2 500 000,00	2 100 000,00	7 000 000,00	14 400 000,00	26 000 000,00
22.	Ямбол	1 250 000,00	2 100 000,00	0,00	9 250 000,00	12 600 000,00
	ОБЩО	25 450 000,00	20 260 000,00	42 500 000,00	124 040 000,00	212 250 000,00

*Разпределението на средствата по видове съоръжения е индикативно. В случай че прединвестиционните проучвания докажат, че някое от посочените съоръжения не е необходимо, средствата предвидени за него в настоящата таблица, могат да бъдат преразпределени към други елементи на регионалната система за управление на отпадъците.

- ж. Въпреки че закриването на общинските депа ще бъде финансирано от източници, различни от оперативната програма, размерът на необходимото финансиране е част от общата инвестиционна тежест за региона и способността на общините да финансират изграждането на новите съоръжения зависи и от други свързани разходи, които те трябва да правят, тъй като източникът на финансиране е един и същ – такса битови отпадъци. Ето защо в общите инвестиционни разходи са включени и необходимите средства за закриване на общинските депа.

Въз основа на задължителните технически изисквания към закриването на съществуващи депа в Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъци, и проведено проучване на пазара, цената за закриване е определена на 14 000 € на декар. Въз основа на наличните данни за площта на депата, които подлежат на закриване е изчислен общият разход за закриване на всеки регион.

Таблица 7: Индикативни инвестиционни разходи за закриване на общински депа в 22-те региона

РЕГИОН	ОБЩИНА	В ЗЕМЛИЩЕТО НА НАСЕЛЕНО МЯСТО	МЕСТНОСТ	ПЛОЩ (дка)	ЦЕНА ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ (евро)
Регион Ботевград	Ботевград	с. Скравена	Темоша	36,00	504 000,00 €
	Етрополе	Етрополе	Правешки връх	50,00	700 000,00 €
	Правец			0,00	0,00 €
				86,00	1 204 000,00 €
Регион Бургас	Айтос	с. Ляскавец	Мъгленски път	50,00	700 000,00 €
	Бургас	с. Братово		120,00	1 680 000,00 €
	Камено	Камено	До лозята	10,00	140 000,00 €
	Карнобат	Карнобат	Пътя за с. Екзарх Антимово	50,00	700 000,00 €
	Несебър	с. Равда	Чешме тарла	79,80	1 117 200,00 €
	Поморие	с. Каменар	Герена	33,50	469 000,00 €
	Руен	с. Руен	Разклона Добра поляна – Снягово	3,46	48 440,00 €
	Средец	Средец	Корията	10,00	140 000,00 €
	Сунгурларе	с. Балабанчево		34,00	476 000,00 €
				390,76	5 470 640,00 €
Регион Бяла	Борово	Борово	“Кайджика”	10,00	140 000,00 €
	Бяла	Бяла	Катри дол/Грапито	25,00	350 000,00 €
	Две могили	Две могили	“Гърка”	15,00	210 000,00 €
	Опака	с. Опака		8,60	120 400,00 €
	Полски Тръмбеш	Полски Тръмбеш	„Рибарника”	10,00	140 000,00 €
	Ценово	Ценово	Сърт баир (Драка баир)	20,00	280 000,00 €
				88,60	1 240 400,00 €
Регион Варна	Аксаково	с. Вьглен		97,00	депото е в експлоатация
	Белослав	Белослав	Дълбоки дол	15,50	217 000,00 €
	Варна	с. Вьглен		97,00	депото е в експлоатация
				15,50	217 000,00 €
Регион Велико Търново	Велико Търново	с. Шереметя,	“Стублица”	119,00	1 666 000,00 €
	Горна Оряховица	Горна Оряховица	“Бабинец”	150,00	2 100 000,00 €
	Елена	Елена	Поп сотиров гроб”	10,00	140 000,00 €
	Златарица	Златарица	“Тяур геч”	3,00	42 000,00 €
	Лясковец	<i>Община Лясковец използва депото на Община Горна Оряховица</i>			
	Стражица	гр. Стражица	“Сухото дере”	10,00	140 000,00 €
				292,00	4 088 000,00 €
Регион Видин	Белоградчик	с. Дъбравка	Фузино селище	16,30	228 200,00 €
	Бойница	с. Бойница	Краище	3,70	51 800,00 €

РЕГИОН	ОБЩИНА	В ЗЕМЛИЩЕТО НА НАСЕЛЕНО МЯСТО	МЕСТНОСТ	ПЛОЩ (дка)	ЦЕНА ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ (евро)
	Брегово	Брегово	Круч	26,00	364 000,00 €
	Видин	с. Жеглица	Рамова ливада /Козя гърбина	24,00	336 000,00 €
	Грамада	Грамада	Кисиня	15,70	219 800,00 €
	Димово	Димово	Дандара	5,00	70 000,00 €
	Кула	Кула	Тополовец	11,00	154 000,00 €
	Макреш	с. Макреш	До реката	7,40	103 600,00 €
	Ново село	с. Ново село	Царина – в регулация	3,00	42 000,00 €
	Ружинци	с. Ружинци	Песька	5,00	70 000,00 €
	Чупрене	с. Чупрене	Барбатовец	3,70	51 800,00 €
				120,80	1 691 200,00 €
Регион Габрово	Габрово	<i>Закриването на съществуващото депо е включено в проекта за изграждане на новото регионално депо</i>			
	Трявна	с. Черновръх	“Зад габрака”	16,78	234 920,00 €
				16,78	234 920,00 €
Регион Добрич	Балчик	Балчик	кв. Момчил	150,00	2 100 000,00 €
	Генерал Тошево	Генерал Тошево	кв.Пастир	20,00	280 000,00 €
	Добрич	с. Богдан			депото е в експлоатация
	Добрич-селска	с. Богдан			депото е в експлоатация
	Каварна	Каварна	кв. Х. Димитър	99,00	1 386 000,00 €
	Крушари	Крушари	зад Ловния дом	15,00	210 000,00 €
	Никола Козлево	с. Никола Козлево	„Панаира”	5,00	70,000,00 €
	Тервел	Тервел	Балтаджа	25,00	350 000,00 €
	Шабла	Шабла	Кованлъюк	20,00	280 000,00 €
				334,00	4 676 000,00 €
Регион Костенец	Долна Баня	гр. Долна баня	„Дренайка”	6,00	84 000,00 €
	Ихтиман	Ихтиман	Садината	15,00	210 000,00 €
	Костенец	с. Костенец	Каракас-5	19,00	266 000,00 €
	Самоков	Самоков	Кантраджия	55,00	770 000,00 €
				95,00	1 330 000,00 €
Регион Костинброд	Божурище	с. Хераково	Кантон	30,00	420 000,00 €
	Годеч	с Разбоище	Сметище	40,00	560 000,00 €
	Драгоман	с. Чуковезер	Модриляк	23,00	322 000,00 €
	Костинброд			81,34	1 138 760,00 €
	Своге	с. Церово	Бабин дол	7,00	98 000,00 €
	Сливница	с. Алдомировци	Козяк	32,00	448 000,00 €
				213,34	2 986 760,00 €
Регион Кочериново	Благоевград	с.Бучино		106,00	1 484 000,00 €
	Бобов дол	Бобов дол	Говедарника	38,97	545 580,00 €
	Бобошево	с.Слатино	Кърво	3,50	49 000,00 €
	Дупница	Дупница	Курт дере	50,00	700 000,00 €
	Кочериново	с.Бараково	Айдере	7,00	98 000,00 €
	Кюстендил	с.Радловци	Гладни рид	95,00	1 330 000,00 €
	Невестино	с.Четирци	Лесков дол	5,00	70 000,00 €

РЕГИОН	ОБЩИНА	В ЗЕМЛИЩЕТО НА НАСЕЛЕНО МЯСТО	МЕСТНОСТ	ПЛОЩ (дка)	ЦЕНА ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ (евро)
	Рила	Рила	Момена	6,50	91 000,00 €
	Сапарева Баня	Сапарева Баня	Люти дол	13,40	187 600,00 €
	Симитли	гр.Симитли	м. Джоовандък	10,00	140 000,00 €
	Трекляно	с.Уши	Рудината	2,00	28 000,00 €
				337,37	4 723 180,00 €
Регион Левски	Белене	Белене	“Кодалак”	10,00	140 000,00 €
	Левски	Левски	“Крирнината”/ “Арабаджица	24,00	336 000,00 €
	Никопол	Никопол	“Карач дере”	8,00	112 000,00 €
	Павликени	Павликени	“Дрянкуруст”	20,00	280 000,00 €
	Свищов	Свищов	“Ненова шатра”	22,00	308 000,00 €
				84,00	1 176 000,00 €
Регион Луковит	Луковит	Луковит	“Голия връх”	16,00	224 000,00 €
	Роман	Роман	м.”Вълчов дол”	4,00	56 000,00 €
	Тетевен	с.Гложене	Резнаш пр-ще/ Байнов поток	30,00	420 000,00 €
	Червен бряг	Червен бряг	“Долна биволица”	24,00	336 000,00 €
	Ябланица	Ябланица	“Зейков рът”	19,20	268 800,00 €
				93,20	1 304 800,00 €
Регион Малко Търново	Малко Търново	Малко Търново	„Сушица,,	20,00	280 000,00 €
				20,00	280 000,00 €
Регион Пазарджик	Батак	Батак	“Ралева къшла”	8,10	113 400,00 €
	Белово	Белово	“Савови ниви”	20,00	280 000,00 €
	Брацигово	Брацигово	„Клисурата”	4,00	56 000,00 €
		с.Равногор	„Ботвица”	5,00	70 000,00 €
	Велинград	Велинград	“Дълбокото дере”	33,80	473 200,00 €
	Лесичово	с.Лесичово	“Дупките”	3,00	42 000,00 €
	Пазарджик	Пазарджик	“Башикаровски баир”- с.Ал.Константиново	<i>Закриването на съществуващото депо е включено в проекта за изграждане на новото регионално депо</i>	
	Пещера	Пещера	“Грамадите”	21,42	299 880,00 €
	Ракитово	Ракитово	“Кацата”	13,50	189 000,00 €
	Септември	Септември	“Горни батали”- с.Ветрен	33,42	467 880,00 €
				142,24	1 991 360,00 €
Регион Панагюрище	Панагюрище	Панагюрище	„Братаница”	<i>Закриването на съществуващото депо е включено в проекта за изграждане на новото регионално депо</i>	
	Стрелча	Стрелча	“Окопана”	5,00	70 000,00 €
				5,00	70 000,00 €
Регион Перник	Брезник	Брезник	Чифлик	15,83	221 620,00 €
	Земен	с.Блатешница	Шумака	3,50	49 000,00 €
	Ковачевци	с.Ковачевци	Пузалка	11,00	154 000,00 €
	Перник	с. Люлин	Маркови егреци	65,00	910 000,00 €
	Радомир	с.Кошарите	Петрово	192,67	2 697 380,00 €

РЕГИОН	ОБЩИНА	В ЗЕМЛИЩЕТО НА НАСЕЛЕНО МЯСТО	МЕСТНОСТ	ПЛОЩ (дка)	ЦЕНА ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ (евро)
	Трън	Трън	Мечи дол	5,00	70 000,00 €
				293,00	4 102 000,00 €
Регион Плевен	Гулянци	Гулянци	„Беглика”	19,80	277 200,00 €
	Долна Митрополия	Долна Митрополия	„Върбака”	13,00	182 000,00 €
	Долни Дъбник	Долни Дъбник	„Погледец”	29,00	406 000,00 €
	Искър	Искър	„Влашки лък”	5,00	70 000,00 €
	Плевен	с.Буковлък	„Кацамунска пътека”	170,00	2 380 000,00 €
	Пордим	Пордим	„Отсреща”	13,00	182 000,00 €
				249,80	3 497 200,00 €
Регион Провадия	Аврен	с. Аврен	„Караасан”	9,00	126 000,00 €
	Бяла (В)	Бяла	„Турта дере”	13,55	189 700,00 €
	Ветрино	Ветрино	Пътеките	52,00	490 000,00 €
	Вълчи дол	Вълчи дол	Беш пунар	38,20	534 800,00 €
	Девня	Девня	Дюлгер бахча	40,00	560 000,00 €
	Долни Чифлик	Долни Чифлик	Матеева чешма	29,00	406 000,00 €
	Дългопол	Дългопол	„Казанлъшки път”	8,00	рекултивирано
	Провадия	Провадия	Студена вода	<i>Закриването на съществуващото депо е включено в проекта за изграждане на новото регионално депо</i>	
	Суворово	Суворово	Банска вода	27,00	378 000,00 €
				208,75	2 922 500,00 €
Регион Разлог	Банско	Банско	м.Въковия	51,50	721 000,00 €
	Белица	с.Краище	м.Валтата	5,00	70 000,00 €
	Разлог	гр. Разлог	м.Средорек	17,00	238 000,00 €
	Якоруда		м.Бела Места	8,00	112 000,00 €
				81,50	1 141 000,00 €
Регион Стара Загора	Братя Даскалови	с.Братя Даскалови	„Аговата сая”	2,00	28 000,00 €
	Гурково	Гурково	„Иванчов път”	30,00	420 000,00 €
	Гълъбово	Гълъбово	„Еркесене”	28,70	401 800,00 €
	Казанлък	с.Черганово	„Каракос”	87,18	1 220 520,00 €
	Мъглиж	<i>Няма общинско депо</i>			
	Николаево	<i>Община Николаево не разполага със собствено депо, а използва това на община Гурково</i>			
	Опан	с.Опан	„До село”	9,80	137 200,00 €
	Павел баня	Павел баня	„Бонин дол”	5,00	70 000,00 €
	Раднево	Раднево	гр.Раднево	93,00	1 302 000,00 €
	Стара Загора	Землището на с. Християново и Богомилово	„Мандра баир”	128,00	1 792 000,00 €
	Гвърдица	Гвърдица	„Лагун”	14,65	205 100,00 €
Чирпан	Чирпан	„Шахтова пещ”	60,00	840 000,00 €	
			458,33	6 416 620,00 €	
Регион Ямбол	Нова Загора	с.Езеро	„Новият кладенец”	45,00	630 000,00 €
	Сливен	с.Сотиря	с.Сотиря	57,55	805 700,00 €

РЕГИОН	ОБЩИНА	В ЗЕМЛИЩЕТО НА НАСЕЛЕНО МЯСТО	МЕСТНОСТ	ПЛОЩ (дка)	ЦЕНА ЗА РЕКУЛТИВАЦИЯ (евро)
	Стралджа	гр.Стралджа	„Дружба”	36,75	514 500,00 €
	Тунджа	<i>Община Тунджа използва депото на Община Ямбол, което се намира на нейна територия</i>			
	Ямбол			71,00	994 000,00 €
				210,30	2 944 200,00 €

Източници: Планове за привеждане на съществуващите депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания

- з. При определяне на общия инвестиционен разход за региона, се вземат предвид и други съоръжения, които се изграждат с участие на общините в региона, тъй като независимо от факта, че не се финансират от ОПОС, те увеличават инвестиционната тежест за региона и информацията е необходима при изчисляване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ по математическия модел описан по-долу.
- и. По този начин е изчислен общият инвестиционен разход за всеки един от регионите за постигане на съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците.

Таблица 8: Общи инвестиционни разходи в 22-та региона

РЕГИОН	ЗАКРИВАНЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ДЕПА	1ВИ ЕТАП НА РЕГИОНАЛНАТА СИСТЕМА	ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ИЗГРАЖДЕНИ С УЧАСТИЕ НА ОБЩИНИТЕ	ОБЩ ИНВЕСТИЦИОНЕН РАЗХОД ЗА РЕГИОНА
	(евро)	(евро)	(евро)	(евро)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. Ботевград	1 204 000,00	6 000 000,00		7 204 000,00
2. Бургас	5 470 640,00	18 000 000,00		23 470 640,00
3. Бяла	1 240 400,00	4 600 000,00		5 840 400,00
4. Варна	217 000,00	10 000 000,00		10 217 000,00
5. Велико Търново	4 088 000,00	13 000 000,00		17 088 000,00
6. Видин	1 691 200,00	8 000 000,00		9 691 200,00
7. Габрово	234 920,00	4 200 000,00		4 434 920,00
8. Добрич	4 676 000,00	11 000 000,00		15 676 000,00
9. Костенец	1 330 000,00	5 000 000,00		6 330 000,00
10. Костинброд	2 986 760,00	1 000 000,00	2 500 000,00	3 986 760,00
11. Кочериново	4 723 180,00	24 000 000,00		28 723 180,00
12. Левски	1 176 000,00	11 200 000,00		12 376 000,00
13. Луковит	1 304 800,00	6 000 000,00		7 304 800,00
14. Малко Търново	280 000,00	1 500 000,00		1 780 000,00
15. Пазарджик	1 991 360,00	13 000 000,00		14 991 360,00
16. Панагюрище	70 000,00	2 500 000,00		2 570 000,00
17. Перник	4 102 000,00	11 000 000,00		15 102 000,00
18. Плевен	3 497 200,00	11 000 000,00		14 497 200,00
19. Провадия	2 922 500,00	8 000 000,00		10 922 500,00
20. Разлог	1 141 000,00	4 650 000,00		5 791 000,00
21. Стара Загора	6 416 620,00	26 000 000,00		32 416 620,00
22. Ямбол	2 944 200,00	12 600 000,00		15 544 200,00
ОБЩО	53 707 780,00	212 250 000,00	2 500 000,00	265 957 780,00

Определяне на индикативни регионални цели

Определят се индикативни регионални цели за рециклиране на битови отпадъци съобразно изградените съоръжения. Така ще се гарантира, че:

- целите са достижими за всеки регион;
- всеки регион допринася за постигането на целите на национално ниво по най-ефективния начин;
- съоръженията, изградени със средства от оперативната програма, ще бъдат ефективни не само от гледна точка на цена и социална поносимост (т.е. не много скъпи), но и от гледна точка на постигането на екологичните цели и намаляване на количеството отпадъци предвидени за депониране;
- допълнителните разходи за преработката (свързани с изграждането и експлоатацията на сепариращи и компостиращи съоръжения) ще бъдат съпоставими или по-ниски в сравнение с другите методи за обезвреждане.

Увеличаването на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци е една от главните цели на НПУДО. Приоритет е рециклирането на материали пред енергийното оползотворяване. С цел насърчаване на мерки и инициативи, имащи за цел подготовката за рециклиране, рециклиране и повторно оползотворяване на материали от потока на битовите отпадъци, през периода за прилагане НПУДО се предвижда да се увеличат разходите за обезвреждане чрез депониране, включително чрез въвеждане на такса депониране.

Таблица 9: Национални цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци съгласно НПУДО

Видове отпадъци	до 2010г.	до 2011г.	до 2012г.	до 2013г.
Битови отпадъци	най-малко 17% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 25% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 30% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 33% от всички отпадъци са рециклирани
Строителни и отпадъци	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 20%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 25%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 30%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 35%

Източник: Национална програма за управление на дейностите по отпадъците

Регионалните цели за рециклиране на битовите отпадъци са определени въз основа спецификата на отделните региони (количеството и морфологичния състав на генерираните на тяхна територия отпадъци, съоръженията, предвидени за изграждане по ОПОС, съоръжения изградени или предвидени за изграждане с други средства). Диференциране на целите се налага, за да се гарантира, че целите на национално ниво ще бъдат постигнати, без да се налагат „непоносимо“ високи инвестиционни и експлоатационни разходи за населението в региони, където изграждането на специални сепариращи съоръжения не е икономически изгодно.

Целите за рециклиране в региони, където не се предвижда изграждане на съоръжения, ще бъдат постигнати с други мерки, включително домашно компостиране и площадки за „зелени“ отпадъци, разделно събиране и други.

Определените по-долу регионални цели са индикативни и постигането им не трябва да противоречи на съображенията за социална поносимост и устойчивост на проекта.

Допускания при пресмятанията в прогнозния модел за постигане на националните цели по рециклиране на битови отпадъци:

- Нарастване на нормата на натрупване на битовите отпадъци - 5% (норма на натрупване за 2013 – 390 кг/год/чов).
- Морфологичният състав на битовите отпадъци във всеки регион отчита вида на населените места.
- Населението на страната е 7 640 238 души по данни на НСИ към края на 2007 год.
- Намаляване на населението – 0.5% на година.
- За целите по рециклиране се приемат количествата рециклирани материали и компостираните биоразградими отпадъци.
- За рециклиране се приема, че се предават 80% пластмаса, стъкло, метали и 10% картон.
- За компостиране се приема, че се предават хранителните отпадъци, градинските, 50% от дървото, 20% от текстила, 25% от кожата и 70% от картоната.
- Нарастване на събраните и предадени за рециклирани опаковки в 32 региона - 10% .
- Посочените по-долу индикативни регионални цели за рециклиране ще бъдат отчитани съгласно изискванията на законодателството и когато системата от съоръжения бъде напълно изградена.

Таблица 10: Индикативни регионални цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци в 23 региона (% от общото количество отпадъци генерирано в региона)

Регион	Индикативни цели за рециклиране
Ботевград	16.82%
Бургас	35.76%
Бяла	27.47%
Варна	41.37%
Велико Търново	34.36%
Видин	34.15%
Габрово	39.37%
Добрич	33.98%
Костенец	30.31%
Костинброд	28.08%
Кочериново	34.37%
Левски	29.63%
Луковит	27.75%
Малко Търново	16.81%
Пазарджик	32.34%
Панагюрище	16.75%
Перник	36.47%
Плевен	35.98%
Провадия	27.68%
Разлог	16.60%
София	48.43%
Стара Загора	35.54%
Ямбол	36.70%

Определяне на индикативния максимален размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, която проектът може да получи от оперативната програма се определя въз основа на установените инвестиционни нужди и обективни икономически, демографски и екологични критерии. **От определения размер ще бъде извадена стойността на техническата помощ, получена за подготовка на проекта по процедура за конкурентен подбор BG161PO005/08/2.30/01/03 „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти по приоритетна ос 2 на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“**

Източници на информация

При подготовката на описания модел са използвани следните източници:

- Национален статистически институт;
- Закон за държавния бюджет (2005, 2006 и 2007);
- Заповед № РД-02-14-256/31 май 2004 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за идентифицирането на критерии и индикатори за категоризиране на общините в България;
- Данни за кредитния потенциал на общините, събрани и публикувани от ФЛАГ;
- Географски данни.

Фактори, които определят размера на помощта

Избраните индикатори са насочени към определяне на относителните стойности на два фактора:

1. Наличност на инвестиционни ресурси, т.е. способността на региона да покрие инвестиционните разходи – използваните индикатори са:

- инвестиционна тежест – представлява инвестиционните разходи като процент от общинския доход в региона. Инвестиционните разходи са взети в тяхната цялост (включително изграждане и закриване на съществуващи депа). Вторият елемент се основава по-скоро на **собствените** приходи на общините в региона, отколкото на общия размер на общинския бюджет. Това се основава на ограниченията на Закона за общинския дълг, който определя размера на годишния общински дълг до 25% от собствените приходи на общината (чл. 12, (1)). Частта от общинските бюджети, финансирана от държавния бюджет е строго разпределена по бюджетни линии и не може да се използва свободно от общините;

- кредитен пул средно за общините в региона – това е индикатор, който предоставя информация относно относителната възможност на общините да обслужват и изплащат заеми. Кредитният пул се състои от дохода, с който общините могат да решават какво да правят:

- Местни данъци
- Неданъчни приходи;
- Изравнителна държавна субсидия;

- инвестиции на глава от населението – този индикатор осигурява информация относно сравнителната тежест на инвестицията на глава от населението. Използваните инвестиционни разходи включват и закриване.

- средна гъстота на населението на общините в региона – основното допускане е, че региони с по-малка гъстота на населението ще имат по-

високи експлоатационни разходи и съответно по-малко налични ресурси за обслужване на кредитите, от които те се нуждаят, за да изградят системата. Освен това инвестиционните разходи в по-ниско населени региони са по-скъпи, съответно по-малко социално поносими.

Горните критерии са преизчислени въз основа на средната стойност за всички региони. Решено е да се използва средната стойност, вместо (min/max), за да се избегнат големи различия. Всеки регион, чиято стойност за определен индикатор е по-лоша от средната за всички региони, получава 100% за този специфичен индикатор, докато регионите, които имат по-добри стойности, се преизчисляват като процент от средната стойност.

След това, изчислените по този начин оценки се сумират, за да се определи съставният коефициент за наличие на инвестиционни ресурси. Съгласно използваната формула гореспоменатите индикатори имат еднакво тегло, т. е. съставният **коефициент за наличие на инвестиционните ресурси = (инвестиционна тежест + кредитен пул + инвестиции на глава от населението + гъстота на населението)/4**

2. Общата социална поносимост (на системите за управление на отпадъците в региона) – използваните индикатори са:

- БВП на глава от населението – най-ниското ниво, на което се събират данни е NUTS3 – тези усреднени данни се прилагат за общините, в зависимост от това към кой регион NUTS3 принадлежат. След това тези стойности се използват за определяне на средната стойност за съответния регион за управление на отпадъците.

- концентрация на отпадъци – т/км² се използва отново, за сравняване на социалната поносимост на системите в сравнение с другите региони.

- среден паричен доход на домакинство – дава представа за нивата на социална поносимост в региона. Доходът на домакинство е избран пред дохода на глава от населението, поради факта, че като цяло в България тарифите за отпадъци се определят на домакинство като процент от стойността на имота. Най-ниското ниво, на което се събират данни е NUTS3 – тези усреднени данни се прилагат за общините в зависимост от това към кой регион NUTS3 те принадлежат. След това стойностите се използват, за да се определят средните стойности за съответните региони за управление на отпадъците.

Горните критерии са преизчислени въз основа на средните стойности за всички региони. Решено е да се използват средните стойности, вместо (min/max), за да се избегнат големи различия. Всеки регион, чиито стойности за определен индикатор са по-лоши от средните стойности за всички региони, получава 100% за този определен индикатор, докато регионите с по-добри стойности са преизчислени като процент от средната стойност.

След това така изчислените оценки се сумират, за да се определи съставният коефициент на социална поносимост. Съгласно използваната формула гореспоменатите индикатори имат еднакво тегло, т.е. съставният **коефициент на социална поносимост = (БВП на глава от населението + концентрация на отпадъците + паричен доход на домакинство)/3**

3. В допълнение се взема предвид трети фактор, който е категоризацията на общината съгласно Заповед № РД-02-14-256/31.05.2004 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за идентифициране на критерии за категоризиране на общините в България.

Тези категории са изчислени от МРРБ въз основа на следните критерии:

- демографски потенциал – включително: население – брой; коефициент на

- възрастова зависимост – % от хората под 15 год. и над 65 год.;
- урбанизация – включително: гъстота на населението – човек/км²; жилищни сгради с метална и бетонна конструкция – % от всички изградени жилищни сгради;
 - инфраструктура – определя основната инфраструктура за развитие на общината – техническа (транспорт, енергетика, вода и канализация, комуникации) – изразено като % от населението, обслужвано от социалната инфраструктура; медицински заведения, детски градини, училища, услуги – брой;
 - социален и икономически – определя нивото на социално-икономическо развитие и включва данъчни приходи на глава от населението и нивото на безработица – % от населението в трудоспособна възраст.
 - административни функции – включително територия – км² и децентрализирани услуги – брой.

Въз основа на тези критерии и **тяхната корелация**, всяка община е получила категория от 1-5, където 1 е най-висока, а 5 – най-ниска. Приема се, че тези категории представляват ценна информация за потенциала и капацитета на региона, поради което те също са използвани при изчислението на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ. Факторът отразява други социално-икономически условия, пред които регионите са изправени, които не са взети предвид при индикаторите на първия и втория фактор. Независимо, че някои от индикаторите се повтарят при цялостната оценка на категорията на общината, те са взаимно свързани с други аспекти на местното развитие, като социални услуги, урбанизация и т. н. До известна степен този фактор коригира някои статистически изкривявания, които биха могли да възникнат чрез използване единствено на другите два фактора, които са преди всичко парични.

Категорията се изчислява средно за региона, както и общата средна стойност за всички 23 региона. Средната стойност за всички региони е определена като стандартна и всички региони с по-лоша оценка на категорията получават коефициент 1. Тъй като тази стойност не е основана на абсолютни числа, а е вече съставна оценка, не може да се направи директна съпоставка между отделните региони, затова се използва следната скала.

Категория на региона (средно 3,3)	Стойност на коефициента
>3,3	1
>2,8	0,97
>2,3	0,94
>1,8	0,91
=<1,8	0,88

Гореописаните елементи образуват съставен коефициент, основан на следните допускания:

- наличието на инвестиционни ресурси се счита за най-важно при определяне на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ – по този начин той съответства на 60% от теглото;
- съображения за социална поносимост – съставляват 30% от цялата оценка;
- категорията на общината – 10%

По този начин използваната формула за изчисление е:

Общ коефициент = 0,6*съставен коефициент на наличността на инвестиционни ресурси + 0,3*съставен коефициент на социална поносимост + 0,1*категория

След това този коефициент се прилага към инвестиционните разходи, определени от анализа на нуждите, за определяне на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ за регион.

Таблица 11: Калкулиране на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ

Регион	Необходима инвестиция за първи етап на регионалната система (без закриване)	инвестиционна тежест (%)	кредитен пул (€) на глава от населението)	инвестиции на глава от населението (€) на глава от населението)	гъстота на населението (човек/км ²)	инвестиционна тежест	кредитен пул	инвестиции на глава от населението	гъстота на населението	съставния коефициент за наличие на инвестиционни ресурси	БВП на глава от населението (€) на глава от населението)	концентрация на отпадъци (т/ кв. км)	Среден годишен доход на домакинство (€)	БВП на глава от населението	концентрация на отпадъци	Среден годишен доход на домакинство	съставен коефициент на социална поносимост	Категория	Коефициент за категория	Общ коефициент	Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)
Ботевград	6 000 000,00	225,16%	191,37	129,31	46,36	1,00	0,79	1,00	1,00	0,947	3 773,85	18,08	2 825,40	0,73	1,00	1,00	0,909	2,7	0,94	0,935	5 611 128,97
Бургас	18 000 000,00	80,15%	177,25	61,08	69,33	0,48	0,85	0,72	1,00	0,764	3 232,90	26,53	3 963,53	0,85	1,00	0,85	0,901	2,9	0,97	0,825	14 857 030,24
Бяла	4 600 000,00	468,35%	88,24	92,50	35,04	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	2 514,45	13,67	3 537,12	1,00	1,00	0,96	0,986	3,8	1,00	0,996	4 580 252,18
Варна	10 000 000,00	42,37%	160,85	28,79	443,19	0,26	0,94	0,34	0,18	0,428	3 610,74	172,84	4 009,55	0,76	0,18	0,84	0,594	2,3	0,94	0,529	5 288 002,75
Велико Търново	13 000 000,00	195,24%	108,07	93,44	66,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	2 335,58	26,06	2 836,14	1,00	1,00	1,00	1,000	2,8	0,97	0,997	12 961 000,00
Видин	8 000 000,00	297,42%	101,93	86,06	37,20	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	1 976,14	14,51	2 583,56	1,00	1,00	1,00	1,000	4,4	1,00	1,000	8 000 000,00
Габрово	4 200 000,00	128,48%	119,02	54,00	101,44	0,78	1,00	0,63	0,77	0,796	2 854,03	39,56	3 930,81	0,96	0,78	0,86	0,867	2,0	0,91	0,828	3 479 335,26
Добрич	11 000 000,00	121,71%	203,49	74,73	38,22	0,74	0,74	0,88	1,00	0,839	2 213,44	14,91	2 941,75	1,00	1,00	1,00	1,000	3,1	0,97	0,900	9 903 733,41
Костенец	5 000 000,00	464,69%	403,22	83,42	36,13	1,00	0,37	0,98	1,00	0,839	3 773,85	14,09	2 825,40	0,73	1,00	1,00	0,909	3,0	0,97	0,873	4 363 981,02
Костинброд	1 000 000,00	100,88%	193,15	57,01	35,75	0,61	0,78	0,67	1,00	0,765	3 773,85	13,94	2 825,40	0,73	1,00	1,00	0,909	3,3	1,00	0,832	831 895,58
Кочериново	24 000 000,00	308,31%	117,19	119,49	56,68	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	2 295,37	22,02	3 155,18	1,00	1,00	1,00	1,000	3,4	1,00	1,000	24 000 000,00
Левски	11 200 000,00	375,43%	85,25	101,78	51,75	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	2 238,33	20,18	3 278,51	1,00	1,00	1,00	1,000	2,8	0,94	0,994	11 132 800,00
Луковит	6 000 000,00	338,27%	85,94	83,25	39,55	1,00	1,00	0,98	1,00	0,994	2 431,60	15,42	3 399,07	1,00	1,00	1,00	0,999	3,2	0,97	0,993	5 959 032,08
Малко Търново	1 500 000,00	613,49%	472,97	444,56	5,01	1,00	0,32	1,00	1,00	0,830	3 232,90	1,96	3 963,53	0,85	1,00	0,85	0,901	3,0	0,97	0,865	1 297 817,62
Пазарджик	13 000 000,00	182,69%	88,97	57,26	70,85	1,00	1,00	0,67	1,00	0,918	2 623,44	27,63	3 627,10	1,00	1,00	0,93	0,978	3,2	0,97	0,941	12 234 800,70
Панагюрище	2 500 000,00	257,97%	98,30	79,68	39,16	1,00	1,00	0,94	1,00	0,984	2 623,44	15,27	3 627,10	1,00	1,00	0,93	0,978	3,5	1,00	0,984	2 459 048,92
Перник	11 000 000,00	283,33%	100,78	108,83	57,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	2 562,08	22,43	3 729,87	1,00	1,00	0,91	0,969	3,5	1,00	0,991	10 898 370,25
Плевен	11 000 000,00	169,98%	91,42	70,24	75,00	1,00	1,00	0,82	1,00	0,956	2 173,50	29,25	3 573,42	1,00	1,00	0,95	0,982	3,8	1,00	0,968	10 652 475,56
Провадия	8 000 000,00	258,33%	154,49	104,31	29,58	1,00	0,98	1,00	1,00	0,995	3 483,76	11,54	3 977,01	0,79	1,00	0,85	0,880	3,7	1,00	0,961	7 685 244,95
Разлог	4 650 000,00	108,88%	312,75	106,58	34,73	0,66	0,48	1,00	1,00	0,785	2 282,41	13,54	3 808,61	1,00	1,00	0,89	0,963	3,5	1,00	0,860	3 999 373,08
Стара Загора	26 000 000,00	524,09%	111,36	87,57	66,18	1,00	1,00	1,00	1,00	1,000	3 105,03	25,81	3 525,83	0,88	1,00	0,96	0,948	3,4	1,00	0,984	25 593 421,68
Ямбол	12 600 000,00	174,33%	93,74	53,10	76,67	1,00	1,00	0,62	1,00	0,906	1 949,66	29,90	3 337,92	1,00	1,00	1,00	1,000	2,2	0,91	0,934	11 774 657,22
ОБЩО	212 250 000,00	165,50%	151,18	85,20	78,31						2 743,27	30,80	3 385,27					3,3			197 563 401,47

Забележка: Финансовият дефицит на проекта на Столична община е 72,78%, размерът на БФП - 131 024 429 евро.

Задължителен финансов принос на общините в региона

По предложението на ЕК и във връзка с приетата среднострочна фискална рамка за периода 2010-2013 се въвежда задължителен собствен принос на общините. По този начин, бенефициентите – публични органи ще допринасят към националното съфинансиране на проекта като осигурят собствени средства в размер на 5% от допустимите разходи за проекти, които ще бъдат договорени през 2010 г. Когато размерът на финансовия дефицит, изчислен в анализа разходи ползи е по-голям от 95%, бенефициентът посочва във формуляра за кандидатстване 5% собствено участие и източниците на финансирането му, които трябва да бъдат различни от такса битови отпадъци, тъй като именно такса битови отпадъци определя размера на финансовия дефицит.

В случай, че проектът не бъде изготвен и одобрен през 2010 г., собственият принос на бенефициентите ще бъде определен на 8% за проекти договорени през 2011 г. Собственото финансово участие за региона, следва да бъде справедливо разпределено между общините с решение на регионалното сдружение.

Допълнителен финансов резерв и преразпределение на средства от икономии реализирани по проектите

По начина, описан по-горе се определят индикативни максимални размери на финансиране за всеки един от 22-та региона. Общата стойност на средствата разпределени по този начин се равнява на 197 563 401,47 евро. Стойността на безвъзмездната финансова помощ определена за проекта на Столична община е в размер на 131 024 429 евро. С други думи средства определени за проектите за изграждане на 23-те регионални системи е в размер на **328 587 830,47 евро**. Същевременно до момента по приоритетна ос 2 на оперативната програма е проведена една процедура на конкурентен подбор за проекти за техническа помощ и са договорени 35 проекта, от които в момента се изпълняват 33 на обща стойност 10 374 143,15 евро. Т.е. общият размер на договорените до момента средства и тези определени за изграждане на 23-те регионални системи възлиза на **338 961 973,62 евро**.

Размерът на средствата по приоритетната ос е **366 743 574 евро**, които се предвижда да бъдат разходвани за подготовка на проектите и изграждане на регионалните системи, предвидени в настоящия механизъм. В тази връзка, средствата по приоритетна ос 2 на ОПОС, които не са договорени по техническата помощ и не са разпределени съгласно Таблица 11 по-горе ще бъдат заделени във финансов резерв.

В допълнение, в случай че при подготовката, договарянето или изпълнението на проектите бъдат спестени средства, същите ще бъдат добавени към финансовия резерв, с цел преразпределението им към останалите проекти.

Финансовият резерв ще бъде използван за допълнителни средства за финансиране на проектите, при доказана и добре обоснована необходимост от допълнителни средства, надвишаващи индикативния максимален размер на безвъзмездната финансова помощ, определен в настоящия механизъм. Така например, в случай, че в хода на подготовката на проекта за изграждане на регионалната система за управление на отпадъците се вземе решение изграждането на новото регионално депо да се извърши на площадката на съществуващо депо за отпадъци или в непосредствена близост до него и прединвестиционните проучвания докажат, че е по-целесъобразно обединяването на проекта за изграждане на новото регионално депо с този за закриване на съществуващото депо, то определената максимална стойност на безвъзмездната финансова помощ за проекта за регионалната система може да бъде завишена с определената стойност за рекултивация на съществуващото депо.

Увеличаването на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ ще бъде допустимо само след изрично съгласуване с Управляващия орган на ОПОС.

Процедури на директно предоставяне

Описание на процедурата

За предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат проведени процедури на директно предоставяне. Основните етапи на процедурите ще бъдат:

- а. Предварителни консултации между Управляващия орган и бенефициентите за уточняване обхвата на проектите, както и отстраняване на непълноти и неясноти в изготвената документация.
- б. Управляващият орган подготвя и изпраща на конкретния бенефициент покана за представяне на проектно предложение. Конкретен бенефициент за изграждане на регионалните системи за управление на отпадъците са **„сдруженията на общини с цел управление на отпадъците и/или общините в регионите, определени в съответствие с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.”** (§. 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 121 на Министерски съвет от 31 май 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС и по Програма ФАР на ЕС). Всеки от предвидените региони ще получи покана да представи проектно предложение. В поканата ще бъдат посочени:
 - обхватът на проекта – инвестиционните мерки съгласно спецификата на проекта, включително довеждаща инфраструктура, която обслужва само обектите включени в регионалната система;
 - допустимите разходи, за които може да кандидатства бенефициентът;
 - изискванията към съоръженията и регионалната система като цяло (включително индикативните регионални цели за рециклиране);
 - размерът на безвъзмездната финансова помощ, който може да получи бенефициентът и изискванията за финансов принос;
 - нормативно определените ограничения и други инструкции за изготвяне на бюджета:
 1. Разходите за придобиване на земя не могат да надвишават **10% от допустимите разходи по проекта** и следва да са пряко свързани с целите на проекта;
 2. Разходите за техническата помощ за проекта (включително проектиране, строителен надзор, управление на проекта и други, съгласно чл. 11 от Постановление № 249 на Министерски съвет от 17 октомври 2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013 г., съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз) ще **бъде ограничен до 10% от общите допустими разходи** по проекта. Тази техническа помощ включва и разходите, финансирани по одобрен проект за техническа помощ по процедурата за конкурентен подбор BG161PO005/08/2.30/01/03.;
 3. Разходите за управление на проекта не следва да надвишават **2% от стойността на проекта;**
 4. Разходите за одит на проекта не следва да надвишават **0,5% от стойността на проекта;**
 5. Разходите за публичност и информация не следва да надвишават **0,5% от допустимите разходи по проекта**, като в по-голяма част от случаите ще бъде ограничен до 0,2% от допустимите разходи;

6. Непредвидените разходи не следва да надвишават **10% от стойността на строително-монтажните работи**;
 7. Недопустимите разходи, присъщи на проекта, следва да бъдат подробно разписани и остойностени в бюджета на проекта;
 8. ДДС следва да се посочи като обща сума на отделен ред в бюджета.
- в. Преди официалното подаване на проектното предложение, по желание на бенефициента могат да бъдат проведени допълнителни консултации във връзка с изготвяне и комплектоване на документацията.
- г. Бенефициентът изготвя и представя проектно предложение в съответствие с изискванията, посочени в поканата. Проектното предложение за изграждане на регионалните системи за управление на битовите отпадъци ще съдържа като минимум:
- формуляр за кандидатстване;
 - подробно пред-инвестиционно проучване на цялата система
 - анализ разходи и ползи за цялата регионална система, който включително доказва финансовата устойчивост на инвестицията и възможността ѝ да се самоиздържа. За проекти под 1 млн. евро не се изисква анализ разходи ползи, а икономическият анализ ще се изисква само за „големи проекти” по смисъла на чл. 39 от Регламент 1083/2006;
 - решение по ОВОС или ОВОС и Комплексно разрешително - там където ОВОС не съдържа най-добри налични техники съгласно ЗООС;
 - споразумение между общините или учредено сдружение;
 - документи за собственост на площадката/ите;
 - влязъл в сила ПУП, с който площадката е отредена за изграждане на съоръжение за третиране на отпадъци;
 - доказателство за осигурено финансиране на разходите, които няма да се финансират по оперативната програма;
- д. Получените проектни предложения ще бъдат оценявани за съответствие с изискванията, посочени в поканата. В случай на установени неточности при оценката на проектното предложение, последното може да бъде връщано мотивирано на бенефициента с оглед на оформянето му в изисквания вид, както и да се изискат допълнителни документи и разяснения. За по-голяма оперативност при необходимост може да бъде организирана и разяснителна среща с бенефициента. Критериите за оценка на проектните предложения бяха одобрени от Комитета за наблюдение на оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” на 24 март 2009 г.

Таблица 12: Критерии за оценка на проектни предложения за изграждане на инфраструктурата

№	Критерий
1.	Формулярът за кандидатстване е попълнен и представен в указания формат и е надлежно подписан и подпечатан
2.	Кандидатът е попълнил и представил всички изискуеми документи по образците, приложени към поканата за кандидатстване и съгласно изискванията за тяхното изготвяне, определени в поканата за кандидатстване
3.	Представени са всички документи, посочени в изготвения от кандидата списък на документи, включени в проектното му предложение
4.	Проектът се предвижда да бъде осъществен на територията на Република България
5.	Проектът се отнася за регионалната система за управление на отпадъците, за чието изграждане е отправена поканата за кандидатстване
6.	Кандидатът и партньорите (ако има такива) са допустими бенефициенти по

	процедурата
7.	Исканото финансиране е в указаните граници съгласно поканата за кандидатстване
8.	Продължителността на проекта е в указаните граници, съгласно поканата за кандидатстване
9.	Разходите, които се иска да бъдат възстановени по проекта, не са предмет на финансиране от друг проект, програма или схема, финансирана от публични средства, средства от националния бюджет и/или бюджета на Европейските общности
10.	Теренът, върху който се предвижда строителството на съответното съоръжение, е собственост на бенефициента или той има учредено право на строеж върху него
11.	Теренът, определен за изграждане на регионалното депо, е с достатъчно площ, така че да дава възможност за изграждане на следващи клетки и/или съоръжения и да осигури поне 20 години живот на съоръжението.
12.	Кандидатът е осигурил източник на финансиране за разходите по проекта, които не се покриват от оперативната програма, включително за собствено участие, когато такава се изисква
13.	Кандидатът е осигурил достатъчно налични финансови средства, за да прави разплащания във връзка с изпълнението на проекта, преди те да му бъдат възстановени
14.	Кандидатът не попада в обхвата на чл. 93 параграф 1, чл. 94 и чл. 96 параграф 2 буква „а” от Регламент (ЕО) № 1605/2002
15.	Общините в региона са се сдружили/са сключили споразумение в съответствие с чл. 19а от Закона за управление на отпадъците и сдружението/споразумението, сключено между общините с цел управление на отпадъците, е в съответствие с изискванията на поканата за кандидатстване
16.	За инвестиционното предложение е постановено положително решение по ОВОС или решение, с което е преценено да не се извършва ОВОС или становище, че не попада в обхвата на ЗООС и може да бъде осъществено в съответствие с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
17.	Проектът спазва принципите за превантивно действие и опазване на околната среда
18.	Проектът съответства на мерките за съответния регион, предвидени в действащата Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
19.	Обхватът на проекта е съобразен с предвиденото в поканата за кандидатстване
20.	Проектът допринася за постигането на националните цели за управление на отпадъците и за конкретните цели, определен в поканата за кандидатстване
21.	Структурата на таксите в рамките на регионалната система съответстват на изискванията на законодателството и таксите са социално поносими
22.	При определяне на обхвата на проекта в анализа на разходите и ползите са включени само разходи, съобразно изискванията посочени в поканата за кандидатстване
23.	Представеният финансов анализ демонстрира финансовата устойчивост на инвестицията, включително осигурява достатъчно средства за необходими реинвестиции през целия референтен период на регионалната система
24.	Анализът на разходите и ползите е разработен в съответствие с изискванията, посочени в поканата за кандидатстване
25.	Индикаторите за мониторинг на изпълнението и резултата, заложи в проекта, са ясно дефинирани и остойностени и са съобразени с изискванията, посочени в поканата за кандидатстване
26.	Бюджетът на проекта е подробно и ясно разписан и е в съответствие със заложените дейности

27.	Исканата безвъзмездна финансова помощ ще финансира само допустими разходи и допустими дейности съгласно поканата за кандидатстване
28.	Кандидатът е предвидил организационна структура/звено за управление на проекта, в съответствие с изискванията посочени в поканата за кандидатстване, и е предвидил механизми, позволяващи мониторинг и текущ контрол на изпълнението на проекта и своевременното предприемане на корективни мерки
29.	Проектът предвижда последващата експлоатация на депото да се извърши при спазване на Закона за управление на отпадъците и Наредба №8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци
30.	Предвидени са дейности за информация и публичност, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1828/2006

е. За одобрено проектно предложение се сключва договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Готовност за изграждане на регионалните системи

Всички проекти в момента се изготвят и са на различен етап на подготовка. По част от проектите в момента се възлага работно проектиране по реда на Закона за обществени поръки.

Съгласно индикативната годишна работна програма до края на 2009 г. се предвижда да бъдат изпратени покани на *региони София, Ботевград, Перник, Бургас, Малко Търново*, , тъй като те са с най-висока степен на готовност. Провеждат се постоянни срещи с бенефициентите, които имат готовност за уточняване на документацията и отстраняване на пропуски.

За останалите региони ще бъдат изпратени покани за кандидатстване след постигане на готовност за кандидатстване. Към настоящия момент по програма ИСПА се изготвят проектите на 7 от тези региони (*Бяла, Варна, Велико Търново, Костенец, Левски, Луковит и Стара Загора*), като съгласно графика на дейностите се очаква прединвестиционните им проучвания, анализите и формулярът за кандидатстване да бъдат готови в началото на следващата година. Необходимо е регионални сдружения и общините в региона да предприемат всички мерки за приключване на процедурите по ОВОС и отреджане на площадките, независимо, че проектите се подготвят по програма ИСПА.

При подготовката на проектите, управляващият орган на оперативната програма е в постоянна връзка с регионалните сдружения и общините и ще проследи напредъка на всеки проект. Предстои провеждането и на съпътстващи дейности за обучение и обмяна на опит между регионите, тъй като по този начин ще се подкрепят общинските администрации и ще се гарантира по-високо качество на проектните предложения.

Краен срок за представяне на проектните предложения на всички 23 проекта

Очаква се всички проектни предложения да бъдат подготвени за кандидатстване до средата на 2010 г. Въпреки това обективни или субективни причини могат да доведат до забавяне подготовката на проектите. Такова закъснение, може да застраши усвояването на средствата по приоритетна ос 2 на ОПОС като цяло, поради което се определя срок до края на 2010 г. за изпращане на всички покани за кандидатстване към общините за изграждане на регионални системи. Това изискване съответства и на факта, че преходният срок за прилагане на изискванията на Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъците изтече на 16 юли тази година.

В случай, че след изтичането на този срок по приоритетна ос 2 на ОПОС има средства, същите ще бъдат използвани за други дейности в областта на управление на отпадъците

съгласно секторната политика и дефинираните в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците приоритети. По този начин, ще се предотврати загубата на средства от ОПОС, поради забавяне на проектите за изграждане на регионалните системи.

В. СЪПЪТСТВАЩИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Настоящият механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците чрез оперативната програма няма за цел и не би могъл да покрие всички мерки в сектор “Отпадъци”. Описаният по-горе модел се фокусира върху изграждането на съоръжения и инсталации, които, заедно със съществуващите съоръжения, изградени с финансиране различно от оперативната програма, както и различни “*меки*” мерки и инициативи ще създадат интегрирани регионални системи, съответстващи на йерархията за управление на отпадъците, въведена с Рамковата директива за отпадъците (2008/98/ЕО).

Някои от мерките, които ще допълват настоящия механизъм са:

- Актуализиране на програми за управление на дейностите по отпадъците, което ще спомогне за интегриран подход при управлението на отпадъчните потоци и постигане на регионалните и национални цели;
- Разработване на стратегия за строителните отпадъци;
- Използване на сепариращите инсталации, изградени от организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки;
- Въвеждане на разделно събиране на „зелени” отпадъци;
- Изграждане на общински площадки за “зелени” отпадъци;
- Насърчаване на мерки за домашно компостиране;
- Икономически и финансови стимули, насърчаващи повторната употреба и предотвратяване образуването на отпадъци – до края на 2013 г. в съответствие с изискванията на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците ще бъде разработена Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци;
- Контрол и санкциониране при неизпълнение на задълженията по управление на дейностите по отпадъците на отговорните лица, съгласно ЗУО;
- Изграждане на съоръжения за преработка на рециклирани отпадъци;

Източници на финансиране на тези мерки и съоръжения могат да бъдат:

- Държавния бюджет;
- ПУДООС;
- Други европейски програми;
- Публично-частно партньорство и др.

Г. МЕРКИ, КОИТО НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В НАСТОЯЩИЯ МЕХАНИЗЪМ

Към настоящия момент поради ограниченото финансиране, описаният по-горе механизъм не предвижда:

- Закриване на съществуващите общински депа, които не отговарят на изискванията на Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Обн. ДВ. бр.83 от 24 Септември 2004г., изм. ДВ. бр.87 от 30 Октомври 2007г.). Към настоящия момент средства за тази цел се осигуряват с ПМС 209/2009 г.
- Изграждане на съоръжения за предварително третиране на съществуващи регионални депа. В случай, че са налични ресурси, могат да бъдат организирани

последващи процедури за финансиране изграждането на съоръжения за предварително третиране и компостиране на вече изградени регионални депа, на които постъпват повече от 30 000 т/год. Към настоящия момент за 7 региона (Враца, Монтана, Шумен, Хасково, Разград, Русе и Силистра), където вече има изградени регионални депа, средства за тази цел се осигуряват с ПМС 209/2009 г.

- Изграждане на съоръжения за третиране/ рециклиране на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради в регионите, които не са включени в механизма. Ако има налични средства, някои от тези нужди могат да бъдат подкрепени.
- Съгласно НПУДО, не се предвижда предоставяне на финансиране от Закона за държавния бюджет на Република България или друго национално или международно финансиране за изграждане на депа за битови отпадъци извън посочените по-горе. Изграждане на допълнителен капацитет на регионалните депа, които са в експлоатация, не се предвижда и по настоящия механизъм, тъй като те вече са финансирани с публични средства и в таксите събирани от тях, трябва да са предвидени разходите за реинвестиране и изграждане на последващи клетки.

Д. ИЗТОЧНИЦИ

Институции

- Изпълнителната агенция за околна среда
- Национален статистически институт;

Законодателство и стратегически документи

- Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци
- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви
- Закон за държавния бюджет (2005, 2006 и 2007);
- Закон за управление на отпадъците;
- Заповед № РД-02-14-256/31 май 2004 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за идентифицирането на критерии и индикатори за категоризиране на общините в България;
- Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Обн. ДВ. бр.83 от 24 Септември 2004г., изм. ДВ. бр.87 от 30 Октомври 2007г.)
- Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (Обн. ДВ. бр.89 от 22.10.1996г., изм. ДВ. бр.30 от 22.03.2002г.)
- Постановление № 121 на Министерски съвет от 31 май 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС и по Програма ФАР на ЕС
- Постановление № 249 на Министерски съвет от 17 октомври 2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Околна среда” 2007 – 2013 г., съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз
- Постановление № 209 на Министерски съвет от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на

битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци

- Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности
- Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията от 8 декември 2006 година относно реда и начина на изпълнение на Регламент (ЕО) №1083/2006 на Съвета за определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и на Регламент 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие
- Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г.
- Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране

Други документи

- Costs for municipal waste management in the EU, Eunomia Research & Consulting Ltd.
- Данни за кредитния потенциал на общините, събрани и публикувани от ФЛАГ;
- Планове за привеждане в съответствие на депата
- Преинвестиционни проучвания изготвени с финансиране по програма ИСПА